

FRILUFTSFRÄMJANDET SALEM
2021-02-03

Äventyret är nära – verksamhetsplan Friluftsrämjandet Salem 2021

På fjället, vattnet, snön, isen eller i skogen – året runt och för alla – skapar Friluftsrämjandet roliga, trygga och lärorika äventyr. Med över 100 000 medlemmar, 7000 ledare, 300 lokalavdelningar, verksamhet i 500 förskolor och skolor, och skidskola i 80 skidbackar är Friluftsrämjandets Sveriges största friluftsrorganisation.

Friluftsrämjandet är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som genom friluftsliv verkar för folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Sedan 1892 år har vi värnat allemansrätten och främjat friluftslivet.

Låt äventyret börja.

Förord

Kanske har friluftsliv aldrig varit så viktigt som just nu. För när covid-19-krisen drabbade vårt samhälle fanns naturen där och erbjöd ett tryggt livsrum för stillsamma stunder, för vandrande möten, för motion och för lek.

Friluftsliv var populärt redan före covid-19, och är det än mer nu. För oss innebär det mycket stor efterfrågan på vår verksamhet. En efterfrågan som vi bara kan möta om vi blir fler ledare. Det är därför som Friluftslivets Framjandet 2021 särskilt prioriterar att arbeta för *många, bra och engagerade ledare*.

2021 är av regeringen och riksdagen utsett till Friluftslivets år. Friluftslivets Framjandet kommer självklart vara en del av detta, genom att vi deltar i de olika nationella arbetsgrupperna, sprider information om Friluftslivets år inom vår organisation, genom nyhetsbrevet "Veckans äventyr", och genom ytterligare möjligheter.

Vi är en organisation i medvind. Den främsta anledningen till att varumärket Friluftslivets Framjandet är starkt är att vår organisation sedan 1892 har genomfört roliga, trygga och lärorika aktiviteter, skapade av ledare som är kompetenta inom både ledarskap och friluftsteknik. Det är engagemanget och kompetensen hos våra ledare, bredden på vår verksamhet och kvaliteten i våra äventyr som är våra unika styrkor.

Annika Gardell
Ordförande

Innehåll

1. Övergripande
2. Äventyr – vår verksamhet
3. Förskolor och skolor
4. Friluftsakademin – vår utbildningsorganisation
5. Opinionsbildning och påverkan
6. Skogsmulle®
7. Kommunikation
8. Organisation
9. Ekonomi och finansiering
10. Externa forum

1. Övergripande

1.1 Sammanfattning och styrdokument

Vi tacklar några av vår tids största samhällsutmaningar. Vi möter dessa utmaningar genom vår ideella kraft. Vi inspirerar, leder och stöttar varandra till ett friluftsliv för alla. Vi verkar för fler ledare, fler aktiviteter, fler medlemmar, vilket leder till ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen. Det är så vi bidrar till ett ännu bättre samhälle.

Denna verksamhetsplan utgår från Friluftetsfrämjandets stadgar, Strategi 2022 samt är skapad tillsammans med lokalavdelningens budget för 2021.

Denna verksamhetsplan följer den mall som Friluftetsfrämjandet Riks har tagit fram som förslag till riksorganisationen, regionerna och lokalavdelningarna. Syftet med en gemensam mall är att vidareutveckla vår gemensamma struktur, våra gemensamma strategiska prioriteringar och vårt gemensamma arbete för att uppnå vårt mål: ökad folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen genom roliga, trygga och lärorika friluftsäventyr.

1.2 Prioriteringar 2021

2021– arbetar Friluftetsfrämjandet med två särskilda prioriteringar, varav den första är aktuell för vår lokalavdelning:

- a. *Många, bra och engagerade ledare* (och kursledare). Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället så behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare. Och fler ledare blir vi genom att behålla de ledare som vi har, återuppväcka vilande ledare, samt rekrytera nya ledare.
- b. *Mer utomhuspedagogik i förskola och skola*. Bland friluftsmålen, som är beslutade av riksdagen, har målet ”Ett rikt friluftsliv i skolan” en negativ utveckling. Det är alarmerande, eftersom skolan har en unik möjlighet att nå alla barn. Friluftetsfrämjandet har goda möjligheter att bidra till att vända denna negativa utveckling, genom våra program Skogshjältarna, Skogsmulle i förskolan samt vårt dotterbolag I Ur och skur.

1.3 Effektmål 2021

2021 kommer i mycket stor utsträckning att präglas av arbetet att fortsatt kraftsamla för verkställande av strategi 2022 och fortsatt strävan mot ”ett Friluftetsfrämjandet”, genom verkan mot vårt ändamål, uttryckt i följande övergripande mål:

- Bibehålla och erbjuda inspirerande aktiviteter till våra medlemmar.

- Utbilda 6 nya ledare eller ledarkompetenser.
  - Bibehålla och inspirera befintliga ledare och hjälpledare genom att erbjuda utbildning, fortbildning och gemensamma äventyr, som till exempel MTB-cykling.
  - Nå ut till befintliga medlemmar genom utskick om äventyr och erbjudande om att bli hjälpledare/ledare.

1.4 Hållbart friluftsliv

Vi strävar efter att spegla samhällets mångfald och erbjuda verksamheter som är välkomnande, anpassade och trygga för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Som organisation har vi mycket goda förutsättningar att vara ett föredöme inom ekologisk hållbarhet. Vi strävar efter att maximera organisationens positiva och minimera organisationens negativa inverkan på ekosystemen och klimatet, samt att "respekt för naturen" är en tydlig del i alla våra verksamheter.

Som ideell organisation är vår främsta resurs det ideella engagemanget i lokalavdelningen. Vi ska ständigt inspirera, stötta och leda det ideella engagemanget. Vår ekonomi ska vara stark, som grund för att växa som organisation.

Vi verkar i linje med de globala 2030-målen och har ett särskilt fokus på #3 God hälsa och välbefinnande, #4 God utbildning, #11 Hållbara städer och samhällen, #13 Bekämpa klimatförändringarna, och #15 Ekosystem och biologisk mångfald.

Friluftetsfrämjandet Salem bidrar till förverkligandet av Sveriges nationella mål för friluftspolitiken. Syftet är att stödja människors möjligheter att vara i naturen och utöva friluftsliv, med allemansrätten som grund. Riksdagen har satt upp 10 mål för friluftspolitiken:

1. Tillgänglig natur för alla.
2. Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet.
3. Allemansrätten – värna och sprida kunskap.
4. Tillgång till natur för friluftsliv.
5. Attraktiv tätortsnära natur.
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling.
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet.
8. Ett rikt friluftsliv i skolan.
9. Friluftsliv ger god folkhälsa.
10. God kunskap om friluftslivet.

2. Äventyr – vår verksamhet i Salem

De friluftsgrenar som Friluftetsfrämjandet Salem skapar äventyr inom är: Mountainbike, Skogsmulle och skogens värld, Vildmarksäventyr, Vandring (lågland), Stavgång, Friluftsevent och Äventyrliga vuxna.

2.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Det gångna året har inneburit nya sätt att tänka för att vår verksamhet ska kunna bedrivas på ett tryggt och säkert sätt utifrån Covid-19. Vi tar med oss lärdomarna när vi skapar nya äventyr. Vi ser trots pandemin att det går bra för våra största verksamhetsgrenar. Efterfrågan är stor på vår verksamhet inom Skogsmulle och skogens värld och Vildmarksäventyr. Vi ser också att det finns efterfrågan på Mountainbike-äventyr. Vi väljer prioriterar de verksamheter som vi har störst efterfrågan på, men utifrån våra ledares egna önskemål.

2.2 Trygga och säkra äventyr

Att Friluftetsfrämjandets äventyr är trygga och säkra är en viktig grundbult i Friluftetsfrämjandet. Att vi löpande jobbar med att utbilda, fortbilda och säkerställa våra ledares kompetens och förutsättningar för att leda äventyr är av största vikt. Det är också viktigt att vi inför våra äventyr jobbar med att förebygga säkerheten kring äventyren där ett sätt är att jobba med säkerhetsplaner.

Under 2021 ska vi verka för att samtliga ledare och hjälpledare har fått första hjälpen-utbildning och att samtliga ledare och hjälpledare har visat utdrag från belastningsregistret.

2.1.1 Skogsmulle och skogens värld

”Skogsmulle och skogens värld” är en verksamhet för de yngre barnen. I Friluftetsfrämjandet Salem erbjuder vi Skogsknytte (för barn 3-4 år) och Skogsmulle (för barn 5-7 år med/utan medföljande vuxen).

Mål: Utbilda en person som kan leda Öppna skogsgläntan. Utbilda 2 nya ledare till Skogsmulle och skogens värld.

2.1.2 Vildmarksäventyr

”Vildmarksäventyr” är verksamhet för barn, ungdomar och unga vuxna. I Friluftetsfrämjandet Salem finns; Strövare (för barn 7–8 år), Frilufsarna (för unga 9–13 år

cirka) och TVM Äventyrsgrupper (cirka 14–25 år).

Mål: Utbilda 2 Vildmarksäventyrs-ledare.

2.1.3 Äventyrliga vuxna

“Äventyrliga vuxna” är verksamhet för vuxna, med aktiviteter som till exempel vandringar, skridsko och kajak.

Mål: Att fortsätta verksamheten som tidigare.

2.1.4 Mountainbike

Vi kommer att erbjuda prova-på-äventyr för barn och vuxna, både i befintliga grupper och som separata äventyr.

Mål: Utbilda 1 MTB-ledare.

2.1.5 Vandring (lågland)

Vi kommer att arrangera enklare vandringar i närområdet på olika teman.

2.1.6 Stavgång

En grupp åldersrika kvinnor upplever stavgångsäventyr tillsammans och gör årligen en resa tillsammans.

2.1.7 Friluftss- och 4H-gårds äventyr

Vi kommer att hålla i Friluftss- och 4H-gårdsäventyr i samarbete med Ersboda 4H-gård i Rönninge utifrån ledarnas intresse och möjlighet och utifrån rådande riktlinjer för Covid-19.

4. Friluftssakademin – vår utbildningsorganisation

4.1 Nulägesanalys och prioriteringar

2021 – arbetar Friluftssfrämjandet med *många, bra och engagerade ledare* (och kursledare) som särskild prioritering. Prioriteringen kommer ur insikten att för att göra ett ännu större intryck på samhället så behöver vi växa, och för att växa behöver vi främst bli ännu fler ledare. Och fler ledare blir vi genom att behålla de ledare som vi har, återuppväcka vilande ledare, samt rekrytera nya ledare.

I vår lokalavdelning är vi bra på att behålla våra befintliga ledare medan vi har svårare att rekrytera ledare utanför organisationen. Vår utvecklingspotential ligger bland annat i att fånga upp och utbilda våra hjälpledare.

4.2 Lokalavdelningens ledare

I dagsläget har lokalavdelningen 26 ledare vilka varje år gör viktiga insatser genom att skapa verksamhet. Målet för 2021 är att öka till 31 ledare. Ledarna assisteras av 7 hjälpledare i sina grupper; i verksamheterna Skogsknytte (1), Strövare (4) och Friluftssare (2). Lokalavdelningens mål för antal ledarkompetenser 2021 är:

<i>Verksamhetsgren</i>	<i>Antal ledare 2021</i>	<i>Varav nya 2021</i>
Skogsmulle och skogens värld (Öppna skogsgläntan, Skogsknytte, Skogsmulle)	8	3
Vildmarksäventyr	8	2
TVM-äventyrsgrupp	5	-
Långfärdsskridsko	1	-
Mountainbike	1	1
Vandring (lågland)	1	-
Stavgång	3	-
Friluftsevent	2	-

För att våra ledare ska fortsätta att trivas i rollen och för att rekrytera ytterligare ledare ska lokalavdelningen:

- Arbeta med att rekrytera via nationella kampanjer, via hemsidan och sociala medier. Skapa sidan "Bli ledare" på vår hemsida.
- Utbilda 6 nya ledare.
- Erbjud påbyggnadsutbildning för befintliga ledare, t ex Vildmarksäventyr påbyggnad för Skogsmulle-ledare.
- Aktivt arbeta för att fortbilda ledarna, t ex i Första hjälpen.
- Bjuda in till ledarmiddag och ledaräventyr (såsom walk and talk, AW)
- Erbjud hjälpledare att gå ledarutbildning.

4.3 Fortbildningar

Inom Friluftsakademin skiljer vi på utbildning och fortbildning. Utbildning är när vi utbildar nya ledare utifrån en gemensam utbildningsplan. Med fortbildning åsyftar vi aktiviteter som har till syfte att utveckla våra ledare men som inte har någon gemensam utbildningsplan. Fortbildningarna är ett bra sätt för våra ledare att utveckla sig i rollen, hålla sina kunskaper och färdigheter aktuella och skapa utrymme för reflektion.

2021 ska lokalavdelningens ledare erbjudas deltagande i följande fortbildningar:

- Första hjälpen.
- Grenledar- och ledarträffar.

Vi vill också uppmuntra ledare att fortbilda sig inom de verksamheter de är intresserade av.

4.4 Ledarregister

Lokalavdelningen ska säkerställa att ledarmarkeringarna i medlemsregistret är aktuella, och i linje med styrdokument Friluftsakademin.

5. Friluftsmiljö

Ramen för vårt arbete med opinionsbildning och påverkan kopplat till friluftsmiljö och friluftsliv är en triangel med följande sidor: Sveriges friluftsmål, Svenskt Friluftslivs agenda och Allemansrätten. Vi avgränsar oss till de frågor som våra medlemmar är överens kring och fokuserar på de frågor som Friluftetsfrämjandet kan anses ha unik kompetens inom. Vårt arbete med opinionsbildning & påverkan är alltid transparent och konstruktivt. Våra metoder är främst att vi svarar på remisser, deltar i nätverk och forum som är relevanta.

5.2 Prioriteringar

För att främja en samhällsutveckling som gynnar våra prioriteringar ska lokalavdelningen:

- Besvara remisser från olika instanser, vilka inverkar på friluftslivet och friluftsmiljön i vårt område.
- Ha en dialog med till exempel kommunen när vi upplever att det finns behov vid projekt, arbeten eller liknande som kan inverka på friluftslivet.

6. Skogsmulle®

6.1 Nulägesanalys

2020 lanserades nysatsningen på Skogsmulle, och flera nya produkter presenterades: berättelsen Skogsmulle och röda fjädern, Skogsmulles pysselbok, Skogsmulles handbok – en varumärkesmanual, Skogsmulle och skogens värld – terminsplanering, berättelsen Skogsmulle och plastutmaningen, illustrationer av de tre vännerna samt ett flertal profilprodukter.

6.2 Prioriteringar

2021 fortsätter Skogsmulles resa, genom att en berättelse om Skogsmulle och allemansrätten vid vattnet skapas och presenteras under våren och genom att tre metodmaterial produceras. Till hösten 2021 är planen att ge ut ytterligare en berättelse, så att tempot en ny berättelse i halvåret upprätthålls.¹ Det blir även viktigt att 2021 arbeta med Skogsmulles handbok – en varumärkesmanual i vår lokalavdelning.

7. Kommunikation

7.1 Nulägesanalys

Målen med Friluftetsfrämjandets arbete med kommunikation är att stötta vår utveckling, samt bevara varumärkena Friluftetsfrämjandet och Skogsmulle mycket starka. Kommunikationsstrategin är att kommunicera Friluftetsfrämjandets unika styrkor (engagemanget och kompetensen hos våra ledare, bredden på vår verksamhet samt kvaliteten i våra äventyr/aktiviteter till målgruppen (friluftsintrasserad allmänhet) i syfte att uppmuntra målgruppen att 1) bli medlem (eller fortsätta vara medlem), samt 2) anmäla sig till äventyr/aktiviteter, och därmed 3) uppleva Friluftetsfrämjandets unika styrkor, vilket i sin tur möjliggör syftet: folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv.

7.2 Prioriteringar

För att stötta organisationens utveckling ska lokalavdelningen

- säkerställa att lokalavdelningens alla äventyr/aktiviteter publiceras på Friluftetsfrämjandets webbplats (i den s.k. Äventyrshanteraren), samt att informationen är tydlig och inbjudande för potentiella medlemmar.
- säkerställa att informationen om lokalavdelningens olika äventyr/aktiviteter sprids till medlemmar och potentiella medlemmar (friluftsintrasserad allmänhet), exempelvis genom mail, nyhetsbrev, sociala medier och lokalmedia.
- säkerställa att informationen om lokalavdelningen på Friluftetsfrämjandets webbplats är komplett och uppdaterad,
- säkerställa att lokalavdelningen inom ett fåtal dagar svarar på mail från målgruppen.

---

¹ 2021 ska även marknadsföringen av Skogsmulles produkter mot förskolor och skolor sättas i strategi och genomföras. Detta som ett erbjudande till förskolor och skolor, i linje med brons i brons-silver-guld-strategin (se 2. Förskolor och skolor). Materialet ska erbjudas som paket, som t.ex. innehåller böcker, pysselböcker och spel (t.ex. Skogsmulles utmaningar).

- uppmuntra alla ledare att använda ett blått profilplagg i samband med att de leder äventyr/aktiviteter.
- säkerställa att ledarna är varma, öppna och välkomnande mot målgruppen, samt strävar efter att äventyr/aktiviteter ska vara roliga, trygga och lärorika för alla deltagare.
- delta i riksorganisationens kampanj "Bli ledare", genom att informera riksorganisationen om inom vilka grenar lokalavdelningen aktivt söker fler ledare, samt genom att direkt kontakta och inom kort träffa samtliga intresseanmälningar.
- delta i riksorganisationens kampanj "Bli medlem" genom att sprida kampanjmaterialet.
- kontakta lokalmedia i samband med intressant verksamhet för att fråga om de är intresserade att göra ett reportage.
- delta på något lokalt event årligen (till exempel Salemsdagen), i syfte att träffa potentiella medlemmar.

8. Organisation

8.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Vår lokalavdelning mår generellt mycket bra, men det finns självklart även utmaningar. Vi vill behålla antalet medlemmar och få fler ledare. Det är även viktigt att fortsätta ligga i framkant inom digitaliseringen.

För att göra arbetet i våra lokalavdelningar roligare, effektivare och mer inkluderande sjösätts 2021 satsningen "Det organisatoriska ledarskapet" som genom information och utbildning syftar till att underlätta arbetet i lokalavdelningarnas styrelser.

8.2 Årsmöte

Årsmötet kommer att hållas digitalt den 9 mars 2021. Det sker i digital form pga rådande omständigheter och formen möjliggör att många kan delta.

8.3 Styrelsen

Styrelsen ska strategiskt leda, driva och utveckla lokalavdelningen. Styrelsen ska verka i enlighet med Friluftsförbundets stadgar. Styrelsen genomför möten 10 gånger per år. Under året genomförs även ett till två strategimöten.

För att göra arbetet i styrelsen ännu roligare, effektivare och mer inkluderande ska styrelsen under året genomföra följande aktiviteter:

- Ha en gemensam styrelsemiddag

- Löpande stötta valberedningen
- Aktivitet i form av kompetensutveckling för styrelsemedlemmarna.

Styrelsen ska utöver de poster som utses av årsmötet utse ansvar för följande

områden: material (cyklar) på Ersboda 4H-gård, underhåll av Skogsmulles hinderbana/äventyrsspår, undersöka möjlighet till vindskydd på Ersboda samt rusta upp anslagstavlan på Ersboda.

8.3 Valberedningen

Valberedningens arbete är centralt för den demokratiska styrningen av lokalavdelningen, främst genom ansvaret att föreslå ledamöter till styrelsen samt revisorer. Valberedning består av 2 personer som väljs varje år.

8.4 Administration

Det krävs en hel del administration för att sköta en lokalavdelning inom Friluftetsfrämjandet. Under 2021 ska styrelsen fokusera på:

- Att arbeta in en rutin hos ledarna för att följa upp inbetalningar.
- Att förtydliga vår verksamhet och vilka aktiviteter som vi erbjuder.
- Att utveckla vår kommunikationsplattform.

Lokalavdelningen ska säkerställa att informationen om lokalavdelningens förtroendevalda och ledare i medlemsregistret är komplett och uppdaterad.

8.5 Styrdokument

Friluftetsfrämjandet styrs utifrån stadgan samt följande styrdokument:

- Uppförandekod
- Blå boken
- Styrdokument Friluftetsakademin
- Alkoholpolicy
- Styrdokument för hantering av jäv och oberoende
- Styrdokument Begränsat utdrag ur belastningsregistret
- Styrdokument Finansiering
- Styrelsens arbetsordning
- Styrdokument Minskad inverkad på ekosystem och klimat

8.6 Preliminärt program för äventyr i Salems lokalavdelning 2021

På grund av coronapandemin kommer många av våra årligen återkommande aktiviteter att ställas in. Vi ser samtidigt en möjlighet att vara kreativa och skapa nya former av äventyr.

Vad och var?	När?
Lunchpromenader på Ersboda	Löpande
Ledarhång: MTB-cyklingar & Walk and talks	Löpande
MTB-äventyr för nybörjare	Löpande
MTB-äventyr på slingrande skogsstigar	Löpande
Äventyr för Äventyrliga vuxna	Löpande
Årsmöte: digitalt möte i Teams	Tisdag 9 mars kl. 18.30-20.30
Ersbodadagen med barn- och ungdomsgrupperna	Lördag 2 oktober
Salemsdagen, Skönviksparken	Lördag 28 augusti
Spin of Hope, Barncancerfonden	15-21 november
Friluftsloppis Rönninge/Salem	Söndag 21 november
Adventsmys vid Ersboda	December

8.7 Friluftslivets år 2021

2021 är, enligt beslut av regeringen och riksdagen, Friluftslivets år i Sverige.

Friluftslivets år finansieras av regeringen/riksdagen genom Naturvårdsverket, och

samordnas av Svenskt Friluftsliv. Friluftetsfrämjandet ska erbjuda Friluftslivets år sitt fulla engagemang, eftersom projektet har stora synergieffekter med Friluftetsfrämjandets uppdrag: "folkhälsa, livsglädje och respekt för naturen, genom friluftsliv".

Lokalavdelningen ska engagera sig i Friluftslivets år genom att inlemma Friluftslivets års teman i våra befintliga äventyr.

9. Ekonomi och finansiering

9.1 Nulägesanalys och prioriteringar

Friluftetsfrämjandet Salem finansieras av medlemsavgifter, projektmedel, övriga bidrag och gåvor, samt egna intäkter. Syftet med ekonomin och finansieringen är att bidra med förutsättningar till en hållbar utveckling av vår verksamhet.

Lokalavdelningens ekonomi är stabil. Vi anlitar en extern part för ekonomihanteringen. Det är fortsatt prioriterat att årligen leverera överskott, genom att arbeta för ökad finansiering. 2021 vill vi utveckla arbetet med deltagaravgifter, i syfte att säkerställa att deltagaravgifterna skapar ett litet överskott, inkl. kostnader för t.ex. material, ledarnas utbildning och fortbildning samt profilplagg.

9.1 Nulägesanalys och prioriteringar

För 2021 är vårt mål att bibehålla nuvarande terminsavgifter. Vi kommer att ansöka om kommunala bidrag likt föregående år. Ytterligare mål är att hitta en ideell kassör.

Låt äventyret fortsätta